

Shqip / Albanisch

Mësimi në gjuhën e prejardhjes (amtare)

(Heimatliche Sprache und Kultur HSK)

Informacione për prindër dhe për ata të cilët kanë të drejtë edukimi

Mbështetja gjatë mëimit të gjuhës gjermane dhe zhvillimi i kompetencave intelektuale të shumë gjuhëve i takojnë thelbësisht detyrave të arsimimit në shkollat publike. Zhvillimi i të mësuarit të shumë gjuhëve dhe kompetencave intelektuale janë gjithashtu qëllime të mëimit të gjuhës prejardhëse (gjuha e prindërve) (HSK). Për këtë arsye ky mësim mbahet në shkollat publike dhe mbështetet nga autoritetet përgjegjëse për arsimim të kantonit përkatës.

Shumëgjuhësia dhe kompetencat intelektuale

Njerëzit e rinjë, të cilët posedojnë njohuri të përgjithshme në gjuhën gjermane dhe flasin rrjedhshëm në gjuhën e prindërve të tyre, posedojnë një aftësi të rëndësishme për tu integruar në profesion dhe shoqëri

Mësimi HSK mbahet në të gjitha kantonet; në disa qytete ofrohet mësimi i më shumë se 25 gjuhëve.

Qëllimet e mëimit HSK

Fëmijët dhe të rinjtë

- i thellojnë dhe i zgjerojnë njohurit e tyre në gjuhën amtare (të parë), fitojnë më shumë kompetenca, kuptojnë më mirë në gjuhën e tyre, dhe janë në gjendje që të shkruajnë dhe lexojnë në gjuhën e tyre.
- zgjerojnë aftësit e tyre që të flasin në dy gjuhë, të njohin kulturën, vlerat e të tjerëve dhe t'i kuptojnë normat dhe të njëjtat t'i respektojnë.

Përparësit në shoqëri dhe në jetën profesionale

- ai i cili e zotëron gjuhën amtare, ka një bazë të mirë për të mësuar gjuhë të tjera.
- Njohuritë e mira në gjuhën amtare i ndihmojnë fëmijëve në ruajtjen e kontakteve familjare, me të afërmitë dhe shtetin e tyre.
- Kontakti me shtetin amë është një kompetencë e mirë dhe e rëndësishme gjuhësore për gjuhën vendore (mundësia për shkollim të mëtejshëm, punësim ose edhe rikthim në atdhe).

Prindërit mbështesin zhvillimin gjuhësor të fëmijut të tyre

- nëse ata në shtëpi flasin në gjuhën amtare me fëmijët, nëse fëmijët mendojnë dhe ëndërrojnë dhe nëse e flasin gjuhën e tyre amtare, por ata duhet të flasin edhe gjermanisht.
- nëse kolegët dhe kolegët e tyre i mbështesin dhe i nxisin për të folur, duke folur dhe ndëgjuar për gjërat e jetës së përditëshme, duke ndëgjuar diskutimet, duke diskutuar, duke kënduar dhe duke treguar tregime.
- duke mbetur çdo person në familje në kontakt të drejtëpërdrejtë me fëmijun dhe duke biseduar gjithnjë e më shumë.
- duke e trimëruar fëmijun për të pasur kontakte me fëmijët tjerë, të cilët flasin gjermanisht ose ndojnë gjuhë tjetër.
- duke e lënë fëmijun të tregojë se çfarë ka mësuar në mësimin HSK.
- duke mbajtur gjithnjë kontakte me arsimtarin që u jep HSK- mësim.

Organizimi

Mësimi në gjuhën amtare (HSK) mbahet nga punëtorët e ambasadave të vendeve të tyre ose nga organizatat private. Mësimi organizohet varësisht nga grupet gjuhësore duke filluar që nga viti 1 ose 2 i mëimit parashkollor. Lajmërimi bëhet përmes shkollave publike (me përjashtim të Kantonit Bern). Mësimi HSK zakonisht mbahet në klasa të shkollave publike, sipas mundësive në afërsi të vendbanimit të fëmijut.

Mësimi HSK bazohet sipas orarit të shkollave publike të vendeve ku banojnë fëmijët (dëftesa të mirëfillta).

Notat shënohen në dëftesë ose i bashkangjiten raportit mësimor të shkollave publike.

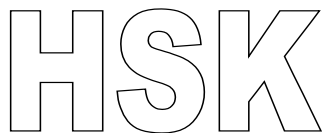
Adresat Kontaktuese Kantonale

Dienststelle Volksschulbildung
Kellerstrasse 10
6002 Luzern
www.volksschulbildung.lu.ch

Luzern, Januar 2012

Erarbeitet von den Erziehungsdepartementen und Bildungsdirektionen der Kantone Basel-Stadt, Basel-Landschaft, Aargau, Bern, Solothurn und Fribourg, in Zusammenarbeit mit den Trägerschaften des Unterrichts in heimatlicher Sprache und Kultur.

Sprache

Unterricht in Herkunftssprachen

(Heimatische Sprache und Kultur)

Informationen für Erziehungsberechtigte und Eltern

Die Förderung in der deutschen Sprache und die Entwicklung mehrsprachiger und interkultureller Kompetenzen gehören zu den wesentlichen Bildungsaufgaben der öffentlichen Schule. Die Entwicklung von Mehrsprachigkeit und interkulturellen Kompetenzen sind ebenfalls Ziele des Unterrichts in den Herkunftssprachen (HSK). Er findet aus diesem Grund in der öffentlichen Schule statt und wird von den Bildungsverantwortlichen im Kanton unterstützt.

Mehrsprachigkeit und interkulturelle Kompetenzen

Junge Menschen, die über gute Kenntnisse in der gemeinsamen Sprache Deutsch verfügen und sich darüber hinaus fliessend in der Sprache ihrer Eltern verständigen können, verfügen über wichtige Fähigkeiten für die Integration in Beruf und Gesellschaft.

HSK-Unterricht gibt es in allen Kantonen; in einigen Städten werden über 25 verschiedene Sprachen angeboten.

Ziele des HSK Unterrichts

Die Kinder und Jugendlichen

- vertiefen und erweitern in ihrer Erstsprache die Kompetenzen im Sprechen und Verstehen, im Lesen und Schreiben.
- erweitern ihre Fähigkeit, sich in zwei oder mehreren Sprachen und unterschiedlichen Kulturen zu bewegen und andere Werte und Normen zu verstehen und zu respektieren.

Vorteile in Gesellschaft und Berufsleben

- Wer seine Erstsprache gut beherrscht, schafft eine gute Basis für den Erwerb weiterer Sprachen (Deutsch und Fremdsprachen).
- Gute Kenntnisse der Erstsprache helfen den Kindern, die Kontakte in der Familie, mit den Verwandten und mit dem Herkunftsland zu pflegen.
- Im Kontakt mit dem Herkunftsland ist eine gute Sprachkompetenz in der Landessprache wichtig (weitere Ausbildung, berufliche Tätigkeiten, Rückkehr)

Eltern unterstützen die Sprachentwicklung ihres Kindes

- indem sie mit ihrem Kind in der Sprache sprechen, in der sie denken und träumen und wenn sie auch bei dieser Sprache bleiben, wenn das Kind mit ihnen Deutsch spricht.
- indem sie die Freude ihres Kindes an Sprache wecken und unterstützen, einander aus dem Alltag erzählen und zuhören, diskutieren, singen, Geschichten erzählen und vorlesen.
- indem jede Person in der Familie beim direkten Kontakt mit dem Kind immer die eigene Sprache spricht.
- indem sie das Kind ermuntern, Kontakte zu Kindern, die Deutsch oder andere Sprachen sprechen, aufzunehmen und zu pflegen.

- indem sie das Kind erzählen lassen, was es im HSK-Unterricht und in der Schule lernt.
- indem sie den Kontakt mit den Lehrpersonen des HSK-Unterrichts und der öffentlichen Schule pflegen.

Organisation

Der HSK-Unterricht wird von Botschaften der Herkunftsländer oder von privaten Organisationen angeboten. Der Unterricht wird je nach Sprachgruppe ab Kindergarten, 1. oder 2. Primarklasse angeboten.

Der HSK-Unterricht findet in der Regel in Räumen der öffentlichen Schule statt, nach Möglichkeit in der Nähe des Wohnorts des Kindes. Der HSK-Unterricht richtet sich nach zeitlichen Vorgaben der öffentlichen Schulen (Ferien, Zeugnisse).

Die Leistungsbeurteilung wird dem Zeugnis oder dem Lernbericht der öffentlichen Schule beigelegt.

Kantonale Kontaktadresse

Dienststelle Volksschulbildung
Kellerstrasse 10
6002 Luzern
www.volkssschulbildung.lu.ch

Luzern, August 2024

Erarbeitet von den Erziehungsdepartementen und Bildungsdirektionen der Kantone Basel-Stadt, Basel-Landschaft, Aargau, Bern, Solothurn, Luzern und Fribourg, in Zusammenarbeit mit den Trägerschaften des Unterrichts in heimatlicher Sprache und Kultur.

Të dashur prindër

Fëmija juaj ka mundësinë, të ndjekë **kurse të gjuhës dhe kulturës amtare (HSK- Heimatlicher Sprache und Kultur)**. Në këto kurse fëmijët zgjerojnë dijet e gjuhës së parë të tyre dhe të kulturës prejardhëse të tyre. Njohja e mirë e gjuhës së parë lehtëson mësimin e gjuhëve të tjera. Ajo i vlen mësimin të gjermanishtes, formimit të identitetit vetjak, kontaktit me të afërmit, si edhe një rikthimi të mundshëm në Atdhe. Ne ju këshi - llojmë Juve, ta regjistroni fëmijën tuaj për ndjekjen e kursit.

Udhëzime për prindërit

- Kurset organizohen nga kosullatat dhe ambasadat ose nga ente private.
- Ndjekja e kursit është vullnetare.
- Kurset e enteve shtetërore zakonisht janë falas. Për kurset e enteve private kërkohen pjesërisht kuota pagese për shkollën.
- Vendi, koha, mësimdhënësi dhe kostoja e mundshme e kursit i bëhen të ditur prindërve direkt nga organizatorët e kursit.
- Kurset zhvillohen ose në kohën e mësimin, pas shkollës ose në pasdrekët e lira. Nga koha e mësimin e fëmijëve mund të përdoren të shumtën dy orë për kursin HSK .
- Mësimi HSK drejtohet nga planet kohore të shkollave publike (pushimet, data e dhënies së dëftesave etj.)
- Fëmijët, që ndjekin kurset HSK, vlerësohen për arritjet e tyre. Që nga klasa e tretë nota duhet të shënohet në dëftesë. Mësimdhënësi i kursit ia bën të ditur notën mësuesit kujdestar. Për këtë është në dispozicion një formular.
- Kurset ofrohen, sipas grupeve gjuhësore, që nga kopështi ose nga klasa e parë. Fëmijët marrin në shkollë një formular regjistrimi.
- Regjistrimi është i vlefshëm deri në çregjistrimin e bërë nga ana e prindërve.
- Një pasqyrim të ofertave për kurset e vitit shkollor në vijim ju mund të gjeni në www.volksschulbildung.lu.ch nën fjalën HSK.

Dienststelle Volksschulbildung

Liebe Eltern

Ihr Kind hat die Möglichkeit, Kurse in Heimatlicher Sprache und Kultur (HSK) zu besuchen. In diesen Kursen erweitern die Kinder ihre Kenntnisse in ihrer Erstsprache und in ihrer Herkunftskultur. Gute Kenntnisse der Erstsprache erleichtern das Lernen weiterer Sprachen. Sie sind für das Deutschlernen, für den Aufbau der eigenen Identität, für den Kontakt mit den Verwandten, sowie für eine allfällige Rückkehr ins Heimatland von Bedeutung. Wir empfehlen Ihnen, Ihr Kind zum Kursbesuch anzumelden.

Hinweise

- Die Kurse werden von Konsulaten und Botschaften oder von privaten Trägern organisiert.
- Der Kursbesuch ist freiwillig.
- Die Kurse der staatlichen Träger sind in der Regel gratis. Für die Kurse von privaten Trägern werden zum Teil Schulgeldbeiträge verlangt.
- Kursort, Kurszeit, Lehrperson und allfällige Kosten werden den Eltern von den Kursträgern direkt mitgeteilt.
- Die Kurse finden entweder in der Unterrichtszeit, nach der Schule oder an freien Halbtagen statt. Von der Unterrichtszeit der Kinder dürfen höchstens zwei Lektionen für den HSK eingesetzt werden.
- Der HSK-Unterricht richtet sich nach den zeitlichen Vorgaben der öffentlichen Schulen (Ferien, Zeugnistermine etc.)
- Kinder, die HSK-Kurse besuchen, werden in ihrer Leistung beurteilt. Ab der dritten Klasse soll die Note ins Zeugnis eingetragen werden. Die HSK-Lehrperson teilt die Note der Klassenlehrperson mit. Dafür steht ein Formular zur Verfügung.
- Die An- oder Abmeldung erfolgt durch die Eltern direkt beim Anbieter des Kurses.
- Eine Übersicht über das Kursangebot des laufenden Schuljahres finden Sie auf www.volksschulbildung.lu.ch unter dem Stichwort HSK

Dienststelle Volksschulbildung

REGJISTRIM
në kursin e gjuhës dhe kulturës amtare (HSK)
SHQIP

Unë paraqes për regjistrim djalin tim/vajzën time për ndjekjen e kursit
„Gjuha dhe kultura amtare Shqip“:

Mbiemri / Emri
i nxënësit / i nxënëses

Mbiemri dhe emri i prindërve

Rruga dhe numri i shtëpisë

Numri i postës/Vendbanimi

Numri i telefonit

Adresa e-mail e prindërve

Emri i mësuesit kujdestar

Adresa e shkollës

Data

Nënshkrimi

Ky formular duhet të dërgohet direkt në adresën e mëposhtme:

Ju lutemi të dorëzoni deri në fund të majit!

Zgjedhjet:

Emmenbrücke

Frau Farie Bisha
Schürstr. 52
6020 Emmenbrücke
bishafarie@gmail.com

Root

Frau Luleta Dresh
Hirzenmatt 14
6037 Root
luleta.dresh@schule-root.ch

Sempach:

Koordination:

Vaxhid Sejdiu
Kordinator der Albanischen Botschaft
vaxhid_sejdiu@hotmail.com
076 321 26 94

Lehrperson:

Frau Dorjana Cela
Stauffacherstr. 2
6020 Emmenbrücke
celadorjana92@yahoo.com

203502

ANMELDUNG
für den Kurs in Heimatlicher Sprache und Kultur (HSK)
ALBANISCH

Ich melde meinen Sohn/meine Tochter für den Besuch
„Heimatliche Sprache und Kultur Albanisch“ an:

**Name/Vorname der Schülerin/ des
Schülers**

Name der Eltern

Strasse und Hausnummer

PLZ/Wohnort

Telefonnummer

Mail-Adresse der Eltern

Name der Klassenlehrperson

Adresse der Schule

Datum

Unterschrift

Dieses Formular ist **bis spätestens Ende Mai** direkt an eine der folgenden Adressen zu sen-
den:

Wahlmöglichkeiten:

Emmenbrücke

Frau Farie Bisha
Schürstr. 52
6020 Emmenbrücke
bishafarie@gmail.com

Root

Frau Luleta Dresh
Hirzenmatt 14
6037 Root
luleta.dresh@schule-root.ch

Sempach:

Koordination:

Vaxhid Sejdiu

Koordinator der Albanischen Botschaft

vaxhid_sejdiu@hotmail.com

076 321 26 94

Lehrperson:

Frau Dorjana Cela

Stauffacherstr. 2

6020 Emmenbrücke

celadorjana92@yahoo.com